

YABANCI UYRUKLULARIN ÖZGÜRLÜKLERİNİN KISITLANMASI VE SERBEST BIRAKILMALARININ BİLDİRİLMESİ HAKKINDA GENELGE (ULUSLARARASI HUKUK VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ)*

T.C.

ADALET BAKANLIĞI

Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.UİG.0.00.00.06/010.06.02/8

01/01/2006

Konu : Yabancı Uyrukluların Özgürlüklerinin

Kısıtlanması ve Serbest Bırakılmalarının

Bildirilmesi.

GENELGE

No:70

(1) Bilindiği üzere; ülkemizde işledikleri suçlar nedeni ile gözaltına alınan, tutuklanan veya hükümlü oldukları suçlar nedeni ile cezalarının infazlarına başlanan yabancı uyrukluların, özgürlüklerinin kısıtlanması ve serbest bırakılmalarına ilişkin durumlarının ve adı geçenlerin açık kimliklerini içeren belgelerle birlikte isnat olunan suçlara ilişkin bilgilerin taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalar gereğince Bakanlığımıza ivedilikle iletilmesi gerekmektedir.

(2) Bu Genelge, yabancı diplomatik misyon mensuplarının Bakanlığımıza yaptıkları resmî ziyaret ve yazışmalarda bu konuların gündeme getirilmesi karşısında uygulamada aksaklıklara meydan verilmemesi ve adlî teşkilatımızın bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

(3) Ülkemizin de tarafı bulunduğu, 20/05/1975 tarih ve 1901 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan ve metni 21/12/1984 tarih ve 18615 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi" ne A.B.D., Afganistan, Almanya, Andorra, Angola, Antigua ve Barbuda, Arjantin, Arnavutluk, Avustralya, Avusturya, Azerbaycan, Bahama, Bahreyn, Bangladeş, Barbados, Belçika, Belize, Benin, Beyaz Rusya (Belarus), Birleşik Arap Emirlikleri, Birleşik Krallık (İngiltere), Bolivya, Bosna-Hersek, Brezilya, Bulgaristan, Burkina Faso, Bhutan, Cezayir, Cibuti, Çek Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyeti, Danimarka, Dominik Cumhuriyeti, Ekvador, El Salvador, Ekvator Ginesi, Endonezya, Eritre, Ermenistan, Estonya, Fas, Fiji, Fildişi Sahilleri, Filipinler, Finlandiya, Fransa, Gabon, Gana, Gine, Grenada, Guatemala, Guyana, Güney Afrika, Güney Kore, Gürcistan, Haiti, Hırvatistan, Hindistan, Hollanda, Honduras, Irak, İran, İrlanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, İzlanda, Jamaika, Japonya, Kamerun, Kanada, Kazakistan, Kenya, Kırgızistan, Kolombiya, Kosta Rika, Kribati, Kuveyt, Kuzey Kore, Küba, Laos, Lesotho, Letonya, Liberya, Libya, Lihtenştayn, Litvanya, Lübnan, Lüksemburg, Macaristan, Madagaskar, Makedonya, Malavi, Maldiv Adaları, Malezya, Mali, Malta, Marşal Adaları, Mauritius, Meksika, Mısır, Mikronezya, Myanmar, Moğolistan, Moldova, Moritanya, Mozambik, Namibya, Nepal, Nijerya, Nikaragua, Norveç, Özbekistan, Pakistan, Panama, Papua Yeni Gine, Paraguay, Peru, Polonya, Portekiz, Saint Vincent ve Grenadinler, Romanya, Rusya Federasyonu, Ruanda, Samoa,

* www.mevzuat.adalet.gov.tr

Santa Lucia, Sao Tome ve Principe, Senegal, Seyşel Adaları, Sırbistan ve Karadağ, Slovenya, Slovakya, Somali, Sudan, Surinam, Suriye, Suudi Arabistan, Şili, Tacikistan, Tanzanya, Tayland, Togo, Tonga, Trinidad ve Tobago, Tunus, Tuvalu, Türkmenistan, Ukrayna, Umman, Uruguay, Ürdün, Vanuatu, Vatikan, Venezuela, Vietnam, Yemen, Yeni Zelanda, Yeşil Burun (Cape Verde), Yunanistan ve Zimbabve taraf bulunmaktadırlar.

(4) Anılan Sözleşmenin;

a) 36/1.b. maddesinde; "İlgili talep ettiği takdirde, kabul eden devletin yetkili makamları, gönderen devletin bir uyruğunun gönderen devlet konsolosluğu görev çevresinde tutuklanmasından, hapsedilmesinden veya önleyici mahiyette veya herhangi bir şekilde gözaltına alınmasından vakit geçirmeksizin söz konusu konsolosluğu haberdar edeceklerdir. Tutuklanmış, hapsedilmiş veya herhangi bir şekilde gözaltına alınmış olan kişiden konsolosluğa hitaben sadır olmuş her türlü haber, keza anılan makamlarca derhal konsolosluğa intikal ettirilecek ve yine bu makamlar, bu bentle tanınmış olan haklar hakkında ilgili kişiye gecikmeksizin bilgi vereceklerdir."

b) 36/1.c. maddesinde de; "Konsolosluk memurları, hapsedilmiş, önleyici mahiyette veya herhangi bir şekilde gözaltına alınmış olan gönderen devletin uyruğunu ziyaret etmek, onunla görüşmek ve muhaberatta bulunmak ve onun mahkemeleri önünde temsilini sağlamak hakkına sahiptirler. Konsolosluk memurları, keza kendi konsolosluk görev çevresinde bu hükmün yerine getirilmesi amacıyla hapsedilmiş veya gözaltına alınmış olan gönderen devletin uyruğunu ziyaret etmek hakkına sahiptirler. Bununla beraber, konsolosluk memurları, hapsedilmiş veya önleyici mahiyette veya herhangi bir şekilde gözaltına alınmış bulunan bir vatandaşın açıkça muhalefet etmesi halinde bu vatandaş lehine müdahalede bulunmaktan kaçınacaklardır."

Hükümleri yer almaktadır.

(5) Diğer taraftan; 1963 tarihli "Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi"nin 73'üncü maddesi aynen;

"1. Bu Sözleşme hükümleri, yürürlükteki diğer uluslararası anlaşmalara taraf olan Devletler arasındaki ilişkilerde bu anlaşmaları haleldar etmeyecektir.

2. Bu Sözleşmenin hiç bir hükmü, devletleri, Sözleşme hükümlerini teyit eden, tamamlayan veya islah eden veya bunların uygulama alanını genişleten uluslararası anlaşmalar akdetmelerine engel olmayacaktır."

Hükmünü öngördüğünden bazı devletlerle daha önce yürürlükte olan iki taraflı konsolosluk ilişkileri hakkındaki Sözleşme, Anlaşma ve Mukavelenameler yürürlükte olup, anılan çok taraflı Viyana Sözleşmesinin yürürlüğe girmesinden sonra da Ülkemiz, konuya ilişkin iki taraflı sözleşmeleri ve anlaşmaları da akdetmiş bulunmaktadır.

(6) Almanya, Arnavutluk, Azerbaycan, Belçika, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Cezayir, Çin Halk Cumhuriyeti, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Almanya, İtalya, Macaristan, Romanya, Tunus, Azerbaycan, Rusya Federasyonu, Çin Halk Cumhuriyeti, Mısır Arap Cumhuriyeti, Gürcistan, Suriye, Kazakistan, Türkmenistan, Özbekistan, Kırgızistan, Litvanya, Lübnan, Hırvatistan (Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Federatif Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesi halefiyet yoluyla geçerlidir), Polonya ve Ukrayna ile Ülkemiz arasında ikili konsolosluk sözleşmesi bulunmaktadır.

(7) İç mevzuatımızda, yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama ve tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddiaların yazılı veya sözlü olarak derhal, toplu suçlarda ise, en geç hâkim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilmesi Anayasa'nın 19'uncu maddesinin 4'üncü fıkrasında, yakalanan veya

tutuklanan kişinin durumunun yakınlarına derhal bildirilmesi ise Anayasa'nın 19'uncu maddesinin 6'ncı fıkrasında ö ngörölmüştür.

(8) Bu bağlamda, tutuklamanın amacını ihlâl etmemek koşulu ile tutuklanan sanığın yakınlarına ve esaslı bir alâkası olan diğ er kimselere, tutuklananın istemesi halinde resmen haber verilmesi ve tutuklanan sanığın hâkim önüne çıkarılması halinde hâkim tarafından verilecek bir kararla durumun yakınlarına bildirilmesi, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 107'nci maddesinde açıkça belirtilmiş bulunmaktadır.

(9) Ayrıca, yukarıda belirtilen çok taraflı Sözleşme ile iki taraflı Sözleşme, Anlaşma ve Mukavelenamelerin ilgili maddeleri ile yukarıda belirtilen iç mevzuatımız hükümleri de dikkate alınmak suretiyle uygulamanın aksamalara yer verilmeyecek şekilde yapılması uluslararası hukukun temel ilkelerinden olan ahde vefa (pacta sunt servanda) gereğidir.

(10) Bu itibarla, yabancı uyruklu bir şahsın yakalanması (gözaltına alınması), tutuklanması ve özgürlüğü bağlayıcı nitelikte bir cezanın infazı amacıyla cezaevine alınması ve serbest bırakılması hallerinde, ekte örneği gönderilen "Yabancı uyrukluların özgürlüklerinin kısıtlanması ve serbest bırakılmalarının bildirilmesine ilişkin bilgi formu"nun eksiksiz olarak doldurularak kimlik belgelerinin onaylı suretleri, tutuklama müzekkeresi veya müddetname örneğiyle birlikte Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'ne **24 saat içerisinde faksla (425 02 90)** iletilmesi konusunda gerekli duyarlılık gösterilmelidir.

Yabancı uyrukluların özgürlüklerinin kısıtlanması ve serbest bırakılmaları halinde yukarıda açıklanan hususlar çerçevesinde işlem yapılmasını rica ederim.

Cemil ÇİÇEK

Bakan

EK: Yabancı uyrukluların özgürlüklerinin kısıtlanması

ve serbest bırakılmalarının bildirilmesine ilişkin

bilgi formu

YABANCI UYRUKLULARIN ÖZGÜRLÜKLERİNİN KISITLANMASI VE SERBEST BIRAKILMALARININ BİLDİRİLMESİNE İLİŞKİN BİLGİ FORMU

INFORMATION SHEET ON ARREST, DETENTION AND RELEASE OF FOREIGNERS

UYRUĞU :

NATIONALITY

1-TUTUKLANMA () 2-TAHLİYE ()

ARREST RELEASE

KİMLİK BİLGİLERİ:

PARTICULARS OF IDENTITY

Adı: Soyadı: Takma Adı: Baba Adı: Anne Adı:

Name Surname Fictitious name Father's name Mother's name

.....

Doğum Tarihi: Doğum Yeri: Nüfus Cüzdanı No: Verildiği Yer:

(..

/.

/

..) Place of birth Nr.of birth register Place of issue

Date of birth certificate

.....

Pasaport No: Verildiği Yer: Verildiği Tarih (..

/.

/

.);Mesleği:

Pasaport nr. Place of issue Date of issue Profession

.....

.....

.....

Yurt dışındaki ikamet adresi :

Address of residence abroad

.....

1-TUTUKLANMA ()

ARREST

Gözüne Alınma Tarihi : Tutuklanma Tarihi : İtham olunan suç: Tutuklayan merci :

(..

/.

/

)

(..

/.
/

) Charged offence Authority issuing

Date of police custody Date of arrest the arrest warrant

.

Tutuklanma yeri : Konulduğu Cezaevi:

Place of arrestName of the detention-center

.....

2-TAHLİYE ()

RELEASE

Tahliye Tarihi:Tahliye Ediliş Şekli: Tahliye Eden Mercii : Tahliye Edildiği Cezaevi

(..

/.
/

) Legal nature of release Releasing authorityName of the detention-

Date of release

a)Şartla () center which the person

Conditionally released

b)Bihakkın ()

Lawfully

c)Diğer

Other

Yurtdışına Çıkış Yasağı Konulup Konulmadığı :

Whether a restraining order to leave the country is issued or not